

Viadua – sdružení pro ochranu a obnovu přírody a krajiny

Závěrečná zpráva k projektu „Za poznáním do přírody“

dle Smlouvy č. OSKOL/FRM/000847/2015/Pal o poskytnutí finanční podpory
z rozpočtu statutárního města Olomouce

Zpracovala: Mgr. Alice Háková, spoluřešitel projektu
prosinec 2015

Cíl projektu:

Cílem projektu byla organizace 6 terénních exkurzí pro rodiče a děti do přírodovědně zajímavých území v okolí Olomouce a tří výukových programů v Botanické zahradě Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého.

Při terénních exkurzích byly hravou formou dětem i dospělým prezentovány názvy organismů, které se v daném prostředí nacházejí, základní vazby mezi nimi, důraz byl kladen na uvědomění si důležitosti zachování biodiverzity a seznámení se ze základními principy ochrany přírody v ČR, které jsou v daném území aplikovány. Prostředí je při terénní exkurzi zkoumáno např. pozorováním, lovem pomocí sítěk, smýkáním a prohledáváním úkrytů, dalekohledy apod. Cílovou skupinou jsou rodiče a děti ve věku 3-10 let.

Pro každou exkurzi byly vymýšleny hry, pracovní listy a výtvarné činnosti v souladu s principy environmentální výchovy a s použitím prvků Montessori pedagogiky. Doprava je pro terénní exkurze vlastní.

Seznam lokalit, kde proběhly terénní programy s popisem programu vycházky

1. Vycházka do zimního lesa na okraji Vojenského újezdu Libavá

Vycházka do zimního lesa z Podhoří k hradu Drahotuš proběhla v březnu 2015. Společně jsme zkoumali zimní bukový les, kde jsme našli různé plody stromů a jejich listy. Druhy stromů jsme se snažili identifikovat pomocí pupenů. Vzhledem k počasí se stopování omezilo na identifikaci stop na blátilivé cestě.

Celkem se vycházky zúčastnilo 12 dospělých a 15 dětí.

2. Jarní aspekt v lužních lesích v CHKO Litovelské Pomoraví

Vycházka do lužního lesa v CHKO Litovelské Pomoraví proběhla v okolí obce Střeň v dubnu 2015. Společně jsme navštívili lužní les, kde jsme se dozvěděli mnoho nového o jarním lese a jeho obyvatelích. Seznámili jsme se s názvy rostlin jarního aspektu a prozkoumali obyvatele periodických tůní v lužním lese včetně planktonu. Podařilo se nám chytit i vzácné žábronožky sněžní.

Celkem se vycházky zúčastnilo 12 dospělých a 24 dětí.

3. Zahradnické odpoledne v areálu Botanické zahrady PřF UP v Olomouci

Během zahradnického odpoledne v květnu 2015 byla založena bylinková zahrádka z předpěstovaných sazenic a některé druhy byly vysety. Dále byl doplněn motýlí záhon výsadbou vhodných druhů trvalek. Děti odpovídaly na otázky např. Co by se stalo, když by

nebylo Slunce? nebo Co potřebují rostliny k růstu? Domů si každý účastník odnášel zasazené slunečnice.

Celkem se programu zúčastnilo 14 dospělých a 22 dětí.

4. Včelí výukový program v Botanické zahradě PřF UP v Olomouci

Účastníci se seznámili s péčí o včelstvo. Obecně byl program zaměřen i na další opylovače, kteří se na zahradě mohou vyskytovat, tj. např. motýli a samotářské včely. Byl jim představen hmyzí hotel a různé druhy motýlů. Byli seznámeni s jejich vývojovými cykly a způsoby, jak podpořit jejich výskyt.

Celkem se programu zúčastnilo 15 dospělých a 25 dětí.

5. Údolím Bystřice za rakem říčním

Vycházka „Na lov raků do údolí Bystřice“ proběhla v červenci 2015. Společně jsme navštívili Přírodní park Údolí Bystřice. Povídali jsme si o znečištění vod a ochraně vodních ekosystémů. Podařilo se nám pozorovat raky různých velikostí. Naučili jsme se názvy zvířat, kteří obývají řeku Bystřičku a potravní vztahy mezi nimi. Nabarvili jsme si kamínky jako památku na hezké odpoledne. A nakonec jsme si udělali táborák.

Celkem se vycházky zúčastnilo 12 dospělých a 18 dětí.

6. Za ptáky do PP Chomoutovské jezero

Chomoutovské jezero jsme navštívili v říjnu 2015, kde jsme dalekohledy pozorovali ptačí obyvatele. Podívali jsem se na nově vzniklé mokřady v sousedství jezera a prohlédli si květenství orobince. Našli jsme i pokácené stromy od bobra evropského.

Celkem se vycházky zúčastnilo 11 dospělých a 18 dětí.

7. Podzimní vycházka do okolí Třesína

Pozorovali jsme proměnu lesa na podzim. Důvod barvení listů a naučili jsme se také názvy základních druhů listnatých dřevin. V jeskyni Podkova jsme pozorovali několik hibernujících netopýrů.

Celkem se vycházky zúčastnilo 8 dospělých a 14 dětí.

8. Výroba ptačích budek a ptačích krmítek

V rámci programu si účastníci vyrobili ptačí budky a krmítka. Seznámili se s několika typy budek, které slouží k hnízdění různých druhů ptáků.

Celkem se vycházky zúčastnilo 8 dospělých a 12 dětí.

9. Vánoční stromek pro zvířátka – v rámci vycházky v zimním lese budeme pozorovat stopy zvířat a připravíme jim „vánoční stromeček“ s prskavkami a zpíváním koled.

Vánoční stromek pro zvířátka byl letos vystrojen u Horní boudy pod vrchem Jedová. Při této příležitosti jsme navštívili starou štolu, kde jsme objevili hibernující netopýry. V rámci

vycházky se účastníci seznámili s různými strategiemi živočichů, kteří zde v lese žijí a jak přežívají zimní období.

Celkem se vycházky zúčastnilo 8 dospělých a 14 dětí.

Závěr:

Cíle projektu byly splněny.

Účastníci se při plánovaných vycházkách seznámili s různými typy ekosystémů v řadě zvláště chráněných území. Zúčastnili se také několika programů v areálu Botanické zahrady PřF UP v Olomouci, kam se často vrací. Pozorovali celou řadu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Žádné zvíře nebylo zabito, ani zraněno. Počty a druhy netopýrů byly nahlášeny na středisko Agentury ochrany přírody a krajiny ČR v Olomouci. Celkově se vycházek zúčastnilo 100 dospělých a 162 dětí.

Příloha: Fotodokumentace

Obrázek 1: U periodické tůně u obce Střeň

Obrázek 2: U řeky Bystřičky při pozorování raků

Obrázek 3: Pozorování ptáků v PP Chomoutovské jezero

Obrázek 4: Včelí program v Botanické zahradě PřF UP v Olomouci

Obrázek 5: Lov bezobratlých v areálu Botanické zahrady PřF UP v Olomouci

